

6. velikonoční neděle

VSTUPNÍ ANTIFONA Srov. Iz 48,20

S radostným voláním zvěstujte, hlásejte po celém světě: Pán vykoupil svůj lid. Aleluja.

Uvedení do bohoslužby A

Velikonoční doba se pomalu chýlí ku konci. Slavnost Nanebevstoupení Páně nám ve čtvrtek připomene, že nežijeme sice už v lidské přítomnosti Pána Ježíše, ale že máme žít v Ježíšově duchu. Začněme dnešní bohoslužbu odřeknutím se v našich návycích všeho, co odporuje Ježíšovu smýšlení.

Nebo:

Bylo by velmi nešťastné, kdybychom vzpomenuli na Ježíšovo vzkříšení jen jednou do roka. Vždyť vzkříšený Kristus žije stále u Otce a každé nedělní ráno je připomínkou velikonočního rána, každá neděle je ozvěnou radosti z prázdného hrobu a skutečnosti, že Pán žije. Ptejme se tedy sami sebe, zda je pro nás osobně vzkříšený Ježíš zdrojem nedělní radosti i silou všedních dnů a prožijme v setkání s Kristem v liturgii něco podobného jako ti, kteří se s ním setkali po jeho smrti na kříži a s údivem i s radostí zjistili, že skutečně žije.

Uvedení do bohoslužby B

Ústřední myšlenkou dnešního Božího slova je láska. Je to slovo často používané a také hojně zneužívané. Kolik lidí mluví o lásce a myslí přitom jen na sebe. I my zvažme každý svou lásku a prosme společně o vzácný plod lásky: o odpuštění.

Nebo:

V liturgii Bůh jedná v Ježíši Kristu a to slovem a znamením, která přinášejí spásu, a teprve potom člověk odpovídá na Boží volání díkem a chválou nebeského Otce, spolu s Kristem v Duchu svatém. Liturgie je dialog mezi Bohem a člověkem, od Boha k člověku, a od člověka k Bohu. Přitom spasitelný aspekt je na prvním místě. Iniciativa vychází vždycky od Boha: Bůh volá svůj lid, a ten mu může patřičně odpovědět. Tak je liturgie Božím slovem a odpovědí, darem i jeho opětováním. Aktualizuje se v ní nově smlouva mezi Bohem a člověkem. Všechno bohoslužebné dění ve svátostech i svátostinách je zapojeno do velikonočního tajemství, jež skrze Krista samého zůstává přítomné a účinné v životě Církve.

Uvedení do bohoslužby C

Dnešní Boží slovo nám může mnoho povědět o působení Ducha svatého v Kristově Církvi. V evangeliu ho Pán Ježíš ohlašuje, ve Skutcích apoštolů jej vidíme už při díle. I nám Pán Ježíš přislubuje a nabízí pomoc Ducha svatého.

Udělejme mu ve svém srdci místo. Vyznejme se kajícně ze svých hříchů a odřekněme se jich.

Nebo:

„Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí.“ Někdy se může zdát, že Ježíš nanebevstoupením opustil tento svět a už v něm není. Vždyť je ve světě tolik zla a nepravostí, tak málo lidí uvěřilo. Ale on přesto zůstává s námi. Dává nám svůj pokoj, posílá nám svého svatého Ducha a jeho prostřednictvím je s námi stále.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí Bože, dej, ať prožíváme velikonoční dobu tak opravdově, aby se naše spojení se vzkříšeným Kristem trvale projevovalo v celém našem životě. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.
- Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

První čtení nám dnes vypravuje, jak evangelium prolomilo bariéru židovského prostředí a začalo se šířit po světě. Po umučení svatého Štěpána začalo kruté pronásledování jeruzalémské obce. Pronásledování však Církev nezničilo, ale stalo se příležitostí k šíření evangelia. Tak Filip, člověk Ducha, přinesl radostnou zvěst do Samaří. Působení Filipa bylo účinné, protože jeho slova doprovázely činy. Skrze vkládání rukou apoštolů pak samařští obyvatelé obdrželi novým způsobem Ducha svatého. Tomuto novému obdarování předcházela přímluvná modlitba: Duch svatý je především dar, který Otec dává v modlitbě.

1. ČTENÍ Sk 8,5-8.14-17 *Vložili na ně ruce, a oni přijali Ducha svatého.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Filip přišel do hlavního samařského města a hlásal tam Krista. Všichni lidé dávali pozor na to, co Filip mluví, protože slyšeli a viděli, že dělá zázraky. Z mnoha posedlých totiž vycházeli nečistí duchové s velkým křikem. Také bylo uzdraveno mnoho ochrnutých a chromých. Celé město se z toho převelice radovalo.

Když se apoštolové v Jeruzalémě dověděli, že Samařsko přijalo Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. Ti tam přišli a modlili se za ně, aby dostali Ducha svatého. Do té doby totiž na nikoho z nich nesestoupil, byli jen pokřtěni ve jménu Pána Ježíše. Vložili tedy na ně ruce, a oni přijali Ducha svatého.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 66,1-3a.4-5.6-7a.16+20 Odp.: 1

Odp.: Jásejte Bohu, všechny země!

Nebo: Aleluja.

Jásejte Bohu, všechny země, - opěvujte slávu jeho jména, - vzdejte mu velkolepou chválu! - Řekněte Bohu: „Jak úžasná jsou tvá díla!

Odp.

Ať se ti koří celá země, ať ti zpívá, - nechť opěvuje tvé jméno.“ - Pojd'te a pozorujte Boží skutky: - podivuhodně jednal s lidmi!

Odp.

Moře proměnil v souš; - suchou nohou přešli řeku, - proto se radujme v Bohu! - Vládne svou mocí navěky.

Odp.

Pojd'te, slyšte, všichni bohobojní, - chci vyprávět, co prokázal Bůh mé duši. - Bůh bud' veleben, - že neodmítl mou prosbu, - že mi neodňal svou lásku.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Teď dobře poslouchajme svatého Petra. Píše, jak si představuje dobrého křesťana. Platí to i o nás? Křesťané prožívající nepřijetí a posměch ze strany okolí jsou vybízeni k neohroženému jednání. Nemusí se bát lidí, protože Pán je ten Svatý, který budí bázeň. Toto hluboké vědomí Boží svrchovanosti dává sílu k statečnému konání dobrých činů a k vydávání svědectví. Nenahraditelné slovo svědectví doplňuje činy a objasňuje důvody naší naděje.

2. ČTENÍ 1 Petr 3,15-18 *Byl sice usmrcen podle těla, ale podle ducha dostal nový život.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní!

Mějte v srdci posvátnou úctu ke Kristu jako k Pánu a buďte stále připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá po důvodech vaší naděje, ale ovšem s jemností a skromností. Musíte však mít přitom sami dobré svědomí! Pak se budou muset zastydět za své špatné řeči ti, kdo pomlouvají vaše dobré křesťanské chování. Je přece lépe, abyste snášeli utrpení - chce-li to tak Bůh - za to, že jednáte dobře, než za to, že jste udělali něco špatného.

Vždyť i Kristus vytrpěl jednou smrt za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás smířil s Bohem. Byl sice usmrcen podle těla, ale podle ducha dostal nový život.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 14,23

Aleluja. Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, praví Pán, - a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Evangelium je dnes vpravdě radostnou zvěstí. Pán Ježíš říká, že i když s námi nebude ve svém těle, přece jen nám bude stále nablízku svým Duchem.

Nebo:

Pozadím evangelního úryvku je opět smlouva. I ve starozákonní smlouvě byly spojené láska k Bohu a přilnutí k jeho přikázáním. V evangeliu je však nové to, že tato láska má směřovat bezprostředně k Ježíši, to samozřejmě nevyklučuje, že je to zároveň láska k Otci. Ježíš je totiž prostředníkem nové smlouvy, a proto učedníci mají zachovávat jeho přikázání, tj. jeho slova. Obsahem těchto slov je zjevení Ježíšovy osoby a jeho poslání. Duch pravdy pak uvádí učedníky k hlubšímu poznání i rozpoznání Pravdy, tj. samotného Ježíše přítomného v srdci věřícího.

EVANGELIUM Jan 14,15-21 *Budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání. A já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy: Ducha pravdy. Svět ho nemůže přijmout, protože ho nevidí a nezná. Vy ho znáte, neboť přebývá u vás a bude ve vás.

Nenechám vás sirotky. Zase k vám přijdu. Ještě krátký čas, a svět mě už neuvidí, ale vy mě zas uvidíte, protože já jsem živ a také vy budete živi. V onen den poznáte, že já jsem ve svém Otci a vy ve mně, jako já ve vás. Kdo má moje přikázání a zachovává je, ten mě miluje, a kdo mě miluje, toho bude milovat můj Otec a také já ho budu milovat a dám se mu poznat.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

NEPŘÍTOMNÝ BŮH

Představme si, jak by to vypadalo v podniku, kde by si šéf odjel a nedal se už vůbec vidět. Dal sice pokyny, jak má vše jít dál, ale nikdo v celém podniku není informován, kdy se zase vrátí. Řeknete si, že je to nemožné. Jenže něco takového vsutku existuje. A není to podnik malý, má miliardy členů a jmenuje

se Církev. Šéfem a Pánem ustanovil Bůh Ježíše Krista, ba ještě více, svým zástupcem a zosobněním, takže tento Ježíš mohl říkat: „Kdo vidí mne, vidí Otce.“ Ale vyprávění o tomto Ježíši končí zprávou evangelia, že z lidského světa odešel, že vstoupil na nebesa. Chce se tím snad říci, že Bůh už není v našem světě přítomen? Takový pocit se o člověka vskutku může pokoušet. A nikdy snad v dějinách myslícího lidstva nebyl pocit nepřítomného a vzdáleného, nejsoucího Boha tak silný, jako tomu bylo a dodnes doznívá v naší době.

Když čteme Bibli, jak Mojžíš prožíval Boží přítomnost v hořícím keři, nedovedeme si to už dnes ani dost živě představit. Když čteme, jak svatý František, svatá Kateřina, žili ve stálé Boží přítomnosti, je to pro nás něco nepochopitelného. Kdyby někdo dnes, tak jako lidé ve středověku, prožíval úzkost z vševidoucího Božího soudu, řeklo by se o něm, že je nervově nemocen a poslali by ho na vyšetření k psychiatrovi. Kde dřívější lidé viděli Boží ruku v přírodě či v dějinách, vidíme my dnes působení přírodních sil, sociologické zákony nebo slepou náhodu. Že je Bůh, věřilo celé dřívější lidstvo, bylo to všeobecné přesvědčení bez výjimky. V dnešní společnosti věří jen jednotlivci, víra není nic všeobecně závazného.

Ba i pod slovem Bůh si dnes každý představuje něco jiného. Není vše křesťanská zbožnost, co se ohání Bohem, není vše bezbožnost, co Boha popírá. Stane se nejednou věřícímu při rozhovoru s lidmi, kteří se považují za nevěřící, že když povědí, jakou víru v Boha odmítají, věřící s nimi může klidně souhlasit a říci, že v takového boha také nevěří. Ujasnění, co křesťanství rozumí vírou v Boha, se neobejde bez Ježíše z Nazaretu: My, křesťané, věříme v toho Boha, který se v Ježíši zjevil člověku. Věříme v Boha Otce, jak nám ho představuje Ježíš. Ale i v Ježíši se nám Bůh nevnucuje, nepodbízí, i zde není snadné ho pochopit: vždyť ten, který má všechnu moc na nebi i na zemi, se nám představuje v člověku bezmocném; ten Bůh, který sám je domovem všem, se zjevuje v člověku, který nemá, kam by hlavu složil.

Bůh, který je dárce radosti, se projevuje v Muži bolesti jako Trpítel. Bůh se člověku nevnucuje naprostou evidentností. Je tu pro člověka jako čistá voda v hlubinách země, k níž si smíš prokopat studnu. Je tu pro člověka jako ryzí kov v žilách skal, který si smíš vydolovat. Bůh je tu jako sladké jádro, k němuž se můžeš probít tvrdou slupkou. Bůh je tu jako ten, kterého smíš hledat a nalézat, a udělat tak největší objev svého života, když z hloubi osobního přesvědčení řekneš: Věřím v jednoho Boha Otce. Nezapomeňme na to, že každé lidské poctivé hledání dobra, pravdy a krásy je vlastně vždy hledání Boha, ať to ten hledající ví nebo neví. Všichni poctiví lidé světa jsou hledači Boha. My, křesťané, hledáme vědomě. Jsme na tom lépe právě o to, že víme, nebo aspoň tušíme, co hledáme a koho hledáme.

A protože to my, křesťané, máme přece jen opravdu snadnější, máme mít trpělivost s těmi, kteří ještě nevidí a ještě nevěří. Někdy to vypadá, že ti tzv. nevěřící jsou na tom jako ti lidé, co hledali les. Ukazovali jim jej, přivedli je na kraj lesa, ale oni viděli jen tuhle strom a támhle strom: „Stromy - to ano, na ty si

mohu sáhnout, ale les, kde si mám sáhnout na les? Já věřím jen na skutečnosti hmatatelné, nemohu uznat, že je vůbec nějaký les.“ Takhle nám často zní argumentace nevěřících. A tak žijeme pomíchaní dohromady. Jedni, kteří říkají: „Bůh není, žádného tu nevidím,“ a my, kteří jim odpovídáme: „Kdyby Bůh nebyl, nebyl bys tu ani ty, nebylo by mne.“ To je cesta lidského života: hledat Boha a z hloubi radosti nad tím nálezem pomáhat trpělivě těm, kteří dosud nenalezli, ale poctivě hledají. Vyjádřeme teď naši radost, že naše životní hledání má smysl, že v Boha věříme, společným Krédem.

VNÁŠET DO SVĚTA BOŽÍHO DUCHA

V evangeliu Pán Ježíš říká, že Bůh potřebuje lidi, kteří zachovávají jeho přikázání. Dá jim pak mocného Přímluvce, Ducha pravdy. V síle toho Ducha dělají pak křesťané hotové divy lásky mezi lidmi, jak o tom mluvilo čtení ze Skutků apoštolů, podobu toho křesťana, který je vhodným spolupracovníkem Ducha svatého, popisoval svatý Petr: Bůh potřebuje takové, kteří mají v srdci hlubokou úctu k Pánu Ježíši; takové, kteří mají pevnou víru; takové, kteří mají dobrou vůli; takové, kteří mají dobré křesťanské chování. Takové lidi potřebuje Bůh, aby vnášeli Božího Ducha do světa. Bůh tě potřebuje! Bůh potřebuje tvou spolupráci! Není tohle jedno z nejpodivnějších tvrzení? Že by všemohoucí, nekonečný Bůh potřeboval takové nic, jako jsem já, člověk? Že by Duch svatý, který vane, kde chce, byl nějak závislý na mně? Když Duch svatý mohl proměnit bázlivé apoštoly na nebojácné vyznavače a hlasatele Ježíšova evangelia, tak jistě může podobně proměnit všechny lidi světa: rváče na pokojné, zloděje na poctivce, lenochy na svědomité a bude to. Svět bude takový, jak si to Bůh přeje. Vy jistě znáte správnou odpověď: Duch svatý není hypnotizér, který by člověku vpašoval do mozku, co musí udělat. Duch svatý není loutkař, který by vodil lidi jako na drátkách.

Bůh stvořil člověka tak, aby byl Božím spolupracovníkem, ne však z donucení, ale ze své vůle, aby mohl mít z té spolupráce radost jako ze svého díla. Duch svatý dal sílu apoštolům, protože o ni prosili. Proměnil je, protože se dali proměnit, protože jednali podle jeho vnuknutí a vedení. Duch svatý nepůsobí mezi lidmi bez lidí. Chce jejich souhlas a spolupráci. Apoštolové jsou vyzváni: „Jděte do celého světa. Buďte mi svědky až do končin země. A já budu s vámi.“ Duch svatý jim dá odvahu, nadšení a sílu, oni musí dát svou námahu, rozum, ochotu a své síly; to, co žádá v epištole svatý Petr. Tak to bylo za času svatého Petra, tak je tomu i dnes. Tak je tomu vždy: Bůh je veliký a neomylný. Člověk je nepatrný a má plno chyb. A přece: Bůh člověka potřebuje. Bůh chce, aby člověk spolupracoval na budování Božího království mezi lidmi. Svěcení na budovatele Božího království je svátost biřmování, je to svěcení na spolupracovníky Ducha svatého. Skrze nás chce Duch svatý působit ve světě. Je to krásné, že nás Bůh potřebuje. Nikdo není nepotřebný, kdo se chce dát Duchu svatému k dispozici. A nikdo se nemusí bát, že je k tomu příliš nešikovný či

málo inteligentní, že na to nestačí. Zde záleží jen na ochotě ke spolupráci. Proto i Pán Ježíš vybral za apoštoly nevzdělané rybáře, aby nikdo nemusil mít tyhle obavy. Záleží především na ochotě a dobré vůli spolupracovat s Duchem svatým.

Stvořitel nám nabízí účast na své tvůrčí činnosti: „Jděte a vládněte zemi,“ vyzývá lidi hned na začátku Bible. Máme zemi rozvíjet do krásy a šlechtit ji. Máme být dobrými údržbáři naší země, pečovat o přírodu, o zvířata. Máme chránit naši zemi před každým, kdo by ji chtěl plundrovat a ničit. Pán Ježíš chce, abychom byli nositeli jeho lásky k lidem. Každý člověk potřebuje lásku. A každý člověk má právo na lásku. Všimli jste si už, že tohle právo na lásku není dosud zakotveno v žádné ústavě či v žádném zákoně? Ono to asi ani nejde. Láska se nedá sevřít do neosobních paragrafů. A tak prosazování lidského práva na lásku zůstane asi vždy zakotveno jen v zákonech náboženských. Lidské zákony mívají pak teprve tehdy dobrý smysl, když jsou uplatňovány v duchu lásky. I k tomu nás potřebuje Bůh, abychom lidské zákony uplatňovali v duchu lásky.

Duch svatý nás vede, abychom v sobě nosili Boží světlo, Boží jiskru radosti. Abychom tím světlem svítili lidem kolem sebe. Veselost je nakažlivá. Radost je nakažlivá. Vlídlost je nakažlivá. Přenese se od nás na jiné. Poslouchejte, jak vnímal kterýsi bolavý člověk setkání s křesťanem, s nositelem Božího Ducha: „Potkal jsem člověka. Ten člověk mě oslovil a nepřehlédl mě. Ten člověk mi naslouchal a nedíval se přitom na hodinky. Obrátil se ke mně s přátelským úsměvem a vypadal, jakoby měl ze setkání opravdu radost. Nechal si ode mne pomoci a neodmítl mě povýšeně. Pohladil mě a nebál se pomluv. Kdosi se ke mně zachoval jako Kristus!“ V tomto týdnu bychom měli přemýšlet, jak budeme spolupracovat s Duchem svatým každý z nás ve svém prostředí. Jak budeme vnášet do světa Božího Ducha.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš nám dnes v evangeliu řekl: „Nenechám vás osiřelé. Požádám Otce a on vám dá Ducha pravdy, který bude s vámi.“ Stojíme tu před ním a poprosme ho:

Za celý náš svět, ať pochopí tvé učení, že každé násilí je zlo a plodí zase jenom zlo.

Za dnešní mládež, aby našla správné životní ideály.

Za malé děti, aby se daly vést k dobrým životním návykům.

Za malé školáky, aby se dobře připravili k prvnímu svatému přijímání.

Za mládež naší farnosti, aby byla čestná a pravdomluvná.

Za nás, zde přítomné, abychom byli vděční těm lidem, kteří nás přivedli k víře v Boha.

Za naše zemřelé, abychom na ně mysleli jako na dále žijící.

V křesťanských rodinách vzbuzuj ochotu darovat Církvi nové kněze, řeholníky a řeholnice.

Pane Ježíši, ať dobrá vnuknutí tvého Ducha slyšíme a podle nich se řídíme a tak následujeme tebe, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. – Amen.

Nebo:

S důvěrou v blízkost Boží se modleme za křesťany, za celý svět i za sebe a volejme:

Za Církev shromážděnou kolem vzkříšeného Krista, aby předávala světu pokoj a dobro.

Za pokřtěné, pro které víra a křesťanská důstojnost nic neznamena, aby se nechali obnovit Duchem svatým.

Za křesťany, kteří stojí na začátku života z víry, především za ty, kdo letos poprvé přistoupí ke stolu Páně a budou biřmováni.

Za rodiny, aby jim Duch svatý pomáhal ke vzájemné lásce i odpuštění.

Za lidi a národy trpící násilím, aby mohli žít v míru a bezpečí.

Za lidi, kteří jsou sami, za ty, kdo zvolili život v celibátu, i za všechny, jimž se život v partnerství nedaří, aby církevní společenství bylo jejich oporou a posilou.

Za lidi mocné i slabé, silné i nemocné, za bohaté i chudé, za bojácné i troufalé, aby se otevřeli Božímu Duchu.

Za nás za všechny, abychom očekávali pomoc Přímluvce – Ducha pravdy a abychom v něm zůstávali.

Pane, vyslyš naši modlitbu a dej svého životodárného Ducha všem, kdo ho potřebují. Tobě buď chvála na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Při naslouchání prvnímu čtení můžeme dnes vytušit, jak nesnadná a jak cizí musela být pro židy představa, že Pán Ježíš přišel ke všem lidem, nejenom k nim, vyvoleným, že Boží láska zahrnuje všechny lidi světa.

Nebo:

Petrova návštěva u Kornélia je obzvlášť důležitá proto, že sám Bůh vyvedl Petra a potažmo další apoštoly z uzavřenosti vůči jiným národům, a tak otevřel a rozšířil obzory jejich misie. Hlásané Boží slovo se v této události projevuje jako

rýč, který otevírá lidské srdce k přijetí Ducha. Bůh totiž dává Ducha těm, kdo ho poslouchají. Jasně se ukazuje, že nedisponovatelný dar Ducha není vázán na křest: Bůh vylévá svého Ducha svobodně. Boží Duch dává nový jazyk, který je znamením nového a proměněného srdce. Tento nový jazyk neoslavuje už člověka, ale Boha.

1. ČTENÍ Sk 10,25-26.34-35.44-48 *I na pohany byl vylit dar Ducha svatého.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Když Petr přišel do Cezareje, Kornelius mu šel vstříc a padl mu v hluboké úctě k nohám. Ale Petr ho zvedl se slovy: „Vstaň! Vždyť i já jsem jen člověk.“

Tu se Petr ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápu, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě že je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné.“

Když ještě Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kdo tu řeč poslouchali. A žasli věřící obrácení ze židovství, kteří přišli s Petrem, že i na pohany byl vylit dar Ducha svatého. Slyšeli totiž, jak mluví cizími jazyky a velebí Boha.

Tedy Petr řekl: „Může někdo odpírat křestní vodu těm, kteří jako my přijali Ducha svatého?“ Pak rozkázal, aby je pokřtili ve jménu Ježíše Krista. Potom ho prosili, aby u nich zůstal ještě několik dní.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ŽI 98,1.2-3ab.3cd-4 Odp.: srv. 2

Odp.: Hospodin zjevil svou spásu - před zraky pohanů.

Nebo: Aleluja.

Zpívejte Hospodinu píseň novou, - neboť učinil podivuhodné věci. -
Vítězství je dílem jeho pravice, - jeho svatého ramene.

Odp.

Hospodin uvedl ve známost svou spásu, - před zraky pohanů zjevil svou spravedlnost. - Rozpomenu se na svou dobrotu a věrnost - Izraelovu domu.

Odp.

Všechny končiny země uzřely - spásu našeho Boha. - Jásejte Hospodinu, všechny země, - radujte se, plesejte a hrajte!

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Při naslouchání druhému čtení vás možná napadne mrzutá myšlenka: Není tohle pořád stejné mluvení kolem dokola? Mějte se rádi! Milujte se vespolek!

Není to pořád o jednom? Je, ale ono také jen to jedno je důležité, aby lidé žili jako lidé. A tak přece jen naslouchejme velmi pozorně.

Nebo:

Dnes stojí v centru textu výpověď, že Bůh je láska. Již první slovíčko skrytě o této lásce svědčí: Milování, znamená moji milování, ale také Bohem milování. Další verše jsou pak vysvětlením této vrcholné výpovědi, že Bůh je láska. Boží láska k nám se ukázala, vydala všanc jako základ a východisko jakékoli jiné lásky v poslání jednorozeného Syna a v jeho smírné oběti, abychom měli život.

2. ČTENÍ 1 Jan 4,7-10 *Bůh je láska.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milování, milujme se navzájem, protože láska je z Boha, a každý, kdo miluje, je zrozen z Boha a poznává Boha. Kdo nemiluje, Boha nepoznal, protože Bůh je láska. V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jednorozeného Syna, abychom měli život skrze něho. V tom záleží láska: ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 14,23

Aleluja. Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, praví Pán, - a můj Otec bude ho milovat, a přijdeme k němu. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Vrcholem dnešního školení o lásce je čtení evangelia. Také tento text patří ke klenotům Písma svatého, k veršům, které by každý křesťan měl umět z paměti.

Nebo:

Evangelium odpovídá na otázku, co je vlastně tím ovocem, o kterém Pán Ježíš mluvil v obrazné řeči o vinném kmeni: je jím bratrská láska. Ukazuje se tu na tři důležité věci: na zdroj síly k zachovávaní Ježíšových přikázání, na prostředek zůstávání v lásce, totiž zachovávaní přikázání, a na důsledek tohoto zůstávání: účast na Kristově radosti. Všechna přikázání jsou nakonec shrnuta v jediném, že se máme milovat navzájem. To je ovšem uskutečnitelné za jedné podmínky napojení skrze Ježíše na Otce. Toto napojení pak svatý Jan vyjadřuje v obrazu přátelství: přítel dává život za druhé a má podíl na všem, čím žije milovaný. Toto přátelství je však třeba ze strany učedníků aktivně přijmout.

EVANGELIUM Jan 15,9-17 *Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí život.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce. Zachováte-li moje přikázání, zůstanete v mé lásce, jako jsem já zachovával přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce.

To jsem k vám mluvil, aby moje radost byla ve vás a aby se vaše radost naplnila.

To je mé přikázání: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život.

Vy jste moji přátelé, když děláte, co já vám ukládám. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce.

Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek a váš užitek aby byl trvalý. Potom vám Otec dá všechno, o čem budete prosit ve jménu mém.

To vám přikazuji: Milujte se navzájem.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

JE MOŽNÉ LÁSKU PŘIKAZOVAT ?

„To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem.“ Pán Ježíš nám tu přikazuje milovat. Ale může se láska naporučit? Copak neplatí, že srdce si poručit nedá? Jestliže je nám někdo na první pohled sympatický nebo protivný, to je věc citu a ne vůle. O co tedy Pánu Ježíši tady jde? Abychom to pochopili, uvažme, co láska dělá s člověkem. Známe to: mění všechno jeho jednání a smýšlení, ve všem vyhledává dobro těch, které si zamiloval. A tohle, vyhledávat dobro druhých, tenhle způsob jednání milujícího člověka, to se naučit dá, to se dá natrénovat. To se dá nacvičit v trvalou vynikající vlastnost zvanou laskavost. A to právě chce po nás dnes Pán Ježíš: abychom byli lidmi laskavými. Laskavost člověka se projevuje v bezpočtu podob, popsat se nedá, ale všichni hned víme, o co běží, co se tím míní, když o někom řekneme, že je to laskavý člověk.

A ještě nesnadněji by se dalo popsat, co prožívá laskavý člověk v sobě, uvnitř, když má rád. Prožívat lásku jako laskavý člověk, to je prožitek nepopsatelný, patří k nejhlubším a nejkrásnějším prožitkům člověka vůbec, protože je to setkání se zdrojem lásky, s Bohem. Lidé lásku rádi rozdělují do různých kategorií, mluví o lásce nižší a vyšší. Ale dva druhy lásky na světě nejsou. Je jen jedna, ta Boží. Buď něco láska je, a pak je to ta Boží, anebo to

není vůbec žádná láska. Proto dnes mohl říci svatý Jan: „Kdo nemiluje, ten Boha nezná,“ tj. stojí mimo realitu lidského života. Boží láska, to není náplast tam, kde chybí láska lidská. Boží láska, to je sám život žitý lidsky. Jen člověk laskavý žije jako člověk. Kdo není laskavý, ten neví to hlavní o sobě a o Bohu. Takhle tedy může být láska přikázáním. Je to příkaz: prožít svůj život lidsky, naučit se žít jako laskavý člověk. A to dá práci. Ale stojí to za to. Přihlasme se chutě mezi učedníky laskavosti!

NENÍ TO STÁLE POŘÁD O JEDNOM ?

Ve státech s narušeným hospodářstvím prodělává měna inflaci: peněz je v hrsti stále víc, ale stále méně si za ně koupíš. Některá lidská slova jakoby prodělávala také jakousi inflaci, stále více se ta slova používají, ale stále méně pro lidi znamenají. Například slovo láska. V písničkách, ve filmech, v básních, všude se láska stále omílá, její smysl rozmělnuje a zplošťuje. Je tomu v dnešních čteních také tak? Začalo to v prvním čtení, pokračovalo v druhém a dál ještě v evangeliu: milujte se, milujte se, milujte se! Není toho mluvení o lásce i zde už trochu moc? Není to pořád jen o jednom? Není. Tady to moc není. Přes všechnu inflaci různého zneužívání má podstatné slovo láska stále svůj podstatný význam v životě křesťana. Bez něj nelze křesťansky žít. Ovšem, lidé, kteří nebyli křesťansky vychováni, si pod tímto pojmem nedovedou nic představit. Řeknou: „Žít křesťansky? Nevím, co to je a nezajímá mne to. Mně stačí, když budu umět žít klidně, lidsky. Mně stačí, když budu slušným člověkem. A nějaké ty zvláštnosti a podivnosti křesťanského života, ty já k svému životu nepotřebuji. Bez těch se obejdu.“ Jenže to je to: neobejdeš! Vždyť právě náboženství tě povyšuje nad pudového živočicha. Vždyť právě křesťanství je návod k dobrému lidskému životu. A zde hraje láska ústřední roli. Ne ta láska inflační, ale láska, která je z Boha, jak dnes říká svatý Jan v epištole, láska od Boha, abych tak řekl: láska odkoukaná.

Máme tedy zůstat, to znamená žít, ne v lásce ledajaké, ale v lásce Boží. Čím se tedy ta Boží láska liší od našich lásek ledajakých? My si snadno oblíbíme a zamilujeme toho, kdo dává najevo, že nás má rád. Kdo je nám prospěšný a užitečný, z koho něco máme. Bůh takhle nemiluje. Má nás rád od našeho stvoření, dávno dříve než jsme byli schopni milovat jeho. Žít v Boží lásce tedy znamená přistupovat s láskou i k tomu, kdo nám ještě žádné dobro, žádnou lásku neprokázal. Takovým vzorem Boží nezištné lásky je láska rodičů k dětem. Přijímáte je s láskou hned od početí, hned od narození, dříve než vám vaši lásku mohou nějak odplatit. Pán Ježíš svou lásku lidem neodmítl ani potom, když lidé odmítli jeho. Dělal si o lidi starost ještě i na kříži. Zůstat v Ježíšově lásce znamená totéž: vycházet druhým v lásce vstříc. Nabízet stále znovu své přátelství. Neodvrátit se ani od člověka zlého. Spíše ho politovat a hledat, jak mu pomoci. Odpustit sedmasedmdesátkrát. Když se pokoušíš o takovou lásku, která se stále znovu rozdává, uděláš velikou zkušenost. Ať svou lásku rozdáváš

sebe štedřeji, nijak se tím neochuzuješ. Je to podobné, jako když učitel rozdává žákům své vědomosti. Neochuzuje tím své vědění, naopak prohlubuje je. Tak je to i s láskou. Čím víc jí rozdáš, tím jsi na lásku bohatší. Kde začnou lidé křesťansky žít, tam začne kolem vznikat nový svět.

Ne už svět takový, kde pravdu má vždy ten, kdo je mocnější a násilnější, ale svět vzájemné úcty a vzájemného respektování. Začne vznikat svět v duchu Ježíšovy lásky a to je opravdu krásný a lidský svět. Teď se zeptám, děti, vás. Koho máte rádi vy? Jistě takové kamarády, kteří jsou silní a chytrí. Takoví se ti líbí, obdivuješ je, a proto je máš rád. Kdo jste dnes dobře poslouchali, dověděli jste se, že láska podle Pána Ježíše je větší. Tvoji rodiče tě měli rádi již tehdy, když jsi byl maličký, ještě samá ubohost. Oni tě svou láskou vypiplali, oni z tebe velkého, silného a vynikajícího chtějí teprve udělat. Tak nás má rád také Bůh. Byli bychom na tom zle, kdyby nás dovedl mít rád až tehdy, až budeme sami ze sebe dobří, chytrí, ušlechtilí a krásní. On nás má rád už teď, když ještě takoví nejsme. On nás svou láskou takovými teprve dělá. A chce, abychom i my byli podobní jemu. Abychom dovedli milovat tak, jak miluje on. Myslíš, že je to nemožné? Kdepak, i ty to dokážeš. Co bys udělal, kdybys našel ptačí mládě? Ještě není krásné, je celé rozčepýřené a ubohé, ale právě proto je ti ho líto, a proto se jistě budeš snažit je zachránit. A když se ti to podaří, budeš rád, protože toho krásného ptáka jsi z něho udělal ty.

Nechceš být šťasten i z toho, že uděláš krásného a dobrého člověka třeba i ze svého špatného nebo zaostalého kamaráda? Učme se všichni takové lásce, jakou nás miluje Bůh. Jakže to říkal svatý Jan? „Milujte se navzájem láskou, která je z Boha. V tom záleží Boží láska: ne, že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal nám svého Syna.“ Tak nás nabádá. A jak to budeme dělat? Zcela jednoduše. Pán Ježíš to říkal v evangeliu: „Zachovávejte moje přikázání. Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.“

BÝT GRAND

Na otázku, co je typické pro křesťanství, by zřejmě mnoho lidí bez vyznání odpovědělo: mít rád druhého, milovat své bližní. A k této odpovědi nás zdánlivě vede i dnešní evangelium: milujte se navzájem je jeho stálým refrémem. Avšak tento odkaz vzájemné lásky je vložen do určitého rámce, který teprve činí tento příkaz křesťanským: jinak bychom zůstali na rovině pouhého lidumilství. „Já jsem si vás vyvolil, vybral a chci, abyste byli mými přáteli. A k vám mluvím jako k důvěrným přátelům, proto vám říkám to, co se nevykřikuje na náměstích, ale povídá potichu do ouška. Ba dokonce jste pro mě tak důležití, že vám neotevírám jen své nitro. Jste mi dražší než já sám sobě, proto daruji svůj život za vás.“

Slyšíme prostá slova, jsou ale silnější než dalekosáhlé sociální a politické programy. Už jen to, že mě Ježíš nazývá přítelem! Nejsem tedy pro něj nějaký anonymní křesťan, jeden z těch mnoha, kdo v neděli zavítají do kostela. A pro

něj nejsem jen jakýsi nástroj, prostředník, jsem jeho přítel! Kdo někdy zakusil, co to znamená stát se někomu přítelem, asi docení tu výsadu, kterou nám Kristus Pán dává. V lidském přátelství však neprožíváme to, co trochu mimochodem zaznívá v Ježíšových slovech: „nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.“ Takový přítel Pán Ježíš doopravdy byl, byl prostě grand! A nejlepší na tom je, že v této velkorysosti pokračuje denně: daruje nám svůj život tak viditelně a hmatatelně ve svaté eucharistii. Eucharistie však není jeho jediný dar: důvěrné slovo oslovení skrze Písmo nebo nějakého člověka, přijaté odpuštění, projev přízně, vyjadřují, že nejsem pro Ježíše anonymním křesťanem, ale přítelem, a to přítelem vskutku milovaným.

Pro toho, kdo je milovaný, je snazší milovat bratra či sestru. A pro toho, kdo má otevřené oči pro Kristův dar, je snazší mít rád podle Kristova standardu. Novinka evangelia totiž není mít rád, ale být grand ve vztahu k druhému: grand, protože Ježíš byl a je vůči mně právě takový. Mírou křesťanské lásky není člověk sám, ale Kristus. Nakolik rozumím Kristově lásce, natolik tuto lásku zrcadlím. Proto nestačí konat dobré skutky, ale je nutné znát Krista, přátelit se s ním skrze eucharistii, naslouchání jeho slovu, rozhovor mezi čtyřma očima jako přítel s přítelem. Díky těmto vzácným okamžikům setkání s přítelem se učím, co to znamená být grand a takový pak mohu být i já vůči druhým!

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš nás nazývá svými přáteli; budeme ho tedy prosit ne jako svého Pána, ale jako svého Přítele:

Probouzej nová kněžská povolání a dej, ať v našich rodinách jsou dobré podmínky pro jejich vznik a růst.

Za lidi, kteří ve svém dosavadním životě ještě mnoho lásky nezakusili, aby i oni poznali, že někomu na nich záleží, že je má někdo rád.

Za manželské dvojice, které si zevšedněly a navzájem se odcizily, aby našly opět cestu k sobě.

Za ty, kteří jsou osamělí, aby našli věrného Přítele v Pánu Ježíši.

Za mládež naší farní rodiny, aby hledali své životní partnery a nedali se odradit neúspěchy.

Za nás všechny, abychom se stali laskavými lidmi.

Bože, ty jsi přítomen všude, kde lidé jsou na sebe hodní. Pomoz nám, abychom svou vlídností uměli otvírat cestu milosti a lásce Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Už mezi prvními křesťany byly problémy a spory. Jak je zvládali? Sešli se, vyslechli různé názory a potom hledali řešení v pevné důvěře, že Duch svatý si svou Církev vede správným směrem. Kéž bychom se tak chovali v dnešní době i my.

Nebo:

Po vystoupeních obou sloupů Církve v Jeruzalémě, Petra a Jakuba, bylo jasné, že člověka nespasí zachovávání mojžíšského Zákona, ale Kristova milost přijatá vírou. Toto rozhodnutí se však ještě muselo dát na vědomí ostatním novým církevním obcím. K tomu slouží apoštolský dekret, jehož jádrem je prohlášení, že pohané nemají být podřízeni Zákonu. V ostatních podmínkách šlo jen o požadavky pro zachování společenství stolu židokřesťanů a pohanokřesťanů.

1. ČTENÍ Sk 15,1-2.22-29 *Rozhodl Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Někteří lidé přišli z Judska do Antiochie a poučovali bratry: „Nedáte-li se podle mojžíšského zvyku obřezat, nemůžete dojít spásy.“ Pavel a Barnabáš se však s nimi dostali do hádky a úporně se s nimi o to přeli. Bylo proto rozhodnuto, aby se kvůli této sporné otázce Pavel, Barnabáš a někteří z nich odebrali k apoštolům a starším do Jeruzaléma.

Tedy se apoštolové a starší spolu s celou církevní obcí rozhodli, že ze svého středu vyberou několik mužů a pošlou je s Pavlem a Barnabášem do Antiochie, totiž Judu, kterému říkali Barsabáš, a Silu - vedoucí muže mezi bratry. A po nich poslali toto psaní:

„Apoštolové a starší posílají bratrský pozdrav bratrům v Antiochii, Sýrii a Kilíkii, obráceným z pohanství. Dověděli jsme se, že vás někteří lidé z našeho středu znepokojili a popletli svými řečmi, ačkoli k tomu nedostali od nás žádné pověření. My jsme se tedy nyní jednomyslně rozhodli, že vybereme některé muže a pošleme je k vám zároveň s naším drahým Barnabášem a Pavlem, lidmi, kteří nasadili svůj život pro našeho Pána Ježíše Krista. A tak jsme vypravili Judu a Silu, aby vám to vyložili ještě ústně.

Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí: vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Buďte zdraví.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 67,2-3.5.6+8

**Odp.: Ať tě, Bože, velebí národy, -
ať tě velebí kdekterý národ!**

Nebo: Aleluja.

Bože, buď milostiv a žehnej nám, - ukaž nám svou jasnou tvář, - kéž se pozná na zemi, jak jednáš, - kéž poznají všechny národy, jak zachraňuješ.

Odp.

Nechť se lidé radují a jásají, - že soudíš národy spravedlivě - a lidi na zemi řídíš.

Odp.

Ať tě, Bože, velebí národy, - ať tě velebí kdekterý národ! - Kéž nám Bůh žehná, - ať ho ctí všechny končiny země!

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Ve druhém čtení shledává vizionář Jan všechny představy o slávě a kráse, aby naznačil krásu existence ve věčném oslavení, tam, kam nás náš Pán Ježíš předešel.

Nebo:

Už prorok Ezechiel uviděl na vysoké hoře svaté město. V Apokalypse je toto svaté město dokonce průzračné jako křišťálový jaspis, a tak může dokonale zářit Boží slávou a vznešeností. Jaspisu se podobá nejen město, ale také Bůh sedící na trůnu: Boží město je tak prostoupeno Boží přítomností, že se podobá Bohu! Bůh je konečně všechno ve všem, proto není třeba žádného chrámu. Vždyť jeho skutečným chrámem jsou ti, kdo patří Kristu. Proto nejen na konci času, ale už teď můžeme aspoň částečně vyzařovat Boží slávu: Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě.

2. ČTENÍ Zj 21,10-14.22-23 *Ukázal mi svaté město, jak sestupuje z nebe.*

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Anděl mě přenesl v duchu na velikou a vysokou horu a ukázal mi svaté město, Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha a září Boží vznešeností. Jiskřilo jako nejvzácnější kámen, jako křišťálově průhledný jaspis. Mělo silné a vysoké hradby s dvanácti branami, na nich dvanáct andělů a jména nadepsaná na nich jsou jména dvanácti izraelských kmenů. Tři brány ležely k východu, tři brány k severu, tři brány k jihu a tři brány k západu. Městské hradby mají jako základ dvanáct kamenů a na nich dvanáct jmen dvanácti Beránkových apoštolů.

Chrám jsem v něm však neviděl, neboť Pán Bůh vševládný a Beránek - to je jeho chrám. A toto město nemá zapotřebí ani slunce, ani měsíce, aby ho osvětlovaly, protože ho ozařuje Boží velebnost. Jeho světlem je Beránek.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 14,23

Aleluja. Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, praví Pán, - a můj Otec bude ho milovat a přijdeme k němu. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Slova Pána Ježíše na rozloučenou v dnešním evangeliu nám naznačují, jak Pán mezi všemi lidmi světa rozpoznává ty své, své učedníky. Jak se mu z tohoto pohledu jevíme my?

Nebo:

Jan odpovídá na otázku své obce, proč se Vzkříšený dává poznat jen učedníkům a ne světu: Jeho přítomnost může člověk vnímat jen ve víře, tj. v lásce a v poslušnosti jeho slovu. Obrazem spásy zde pak není přivedení věřících domů do nebeských příbytků, ale přebývání Otce a Syna u věřících. Nejde zde tedy o odchod a příchod, ale o spásu prožívanou zde a nyní v Duchu svatém.

EVANGELIUM Jan 14,23-29 *Duch svatý připomene vám všechno, co jsem vám řekl já.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat; a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. Kdo mě nemiluje, nezachovává moje slova. A přece slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal.

To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl já.

Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne ten, který dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí. Slyšeli jste, že jsem vám řekl: ‚Odcházím‘ a ‚zase k vám přijdu‘. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec je větší než já. Řekl jsem vám to už teď, dříve než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZANECHÁVÁM VÁM SVŮJ POKOJ

Lidé se zdraví při setkání a loučení často zjednodušeně: „Ahoj, maucta, brýden!“ „Naschle, čau, měj se!“ a na smysl těch slov moc nemyslí. Ve čtení evangelia jsme dnes naslouchali, jak se loučil s učedníky Pán Ježíš: „Zanechávám vám svůj pokoj.“ Je to velice nepřesný překlad hebrejského slova šalom. Dodnes se tak izraelité mezi sebou zdraví. České slovo pokoj vystihuje jen částečně smysl tohoto šalom. Je to i přání spokojenosti, přátelské pohody, je v tom i naše přání Měj se dobře! Šalom je pozdrav zmrtvýchvstalého Pána a evangelia se to pokoušejí vystihnout rozvedením: „Pokoj svůj zanechávám vám, pokoj svůj dávám vám.“ Už tedy neplatí mezi lidmi jen zákon násilí, nepřátelství a pomsty. Šalom, pokoj, mír, smír, nenásilí nám už vykoupenému lidstvu zanechal Ježíš. A tak lidé začínají tušit, že život nemá být jen samé trápení, že každý má právo, aby si svůj život prožil pěkně a pokojně.

Je ještě mnoho zla, ještě mnoho těch, kteří nepřijali Ježíšův šalom jako princip svého jednání, ale přece se s hlubokou stopou Ježíšova odkazu stále znovu a znovu setkáváme. Ježíšův Duch působí všude ve světě a na každého. Pěkně to vyjadřuje jedna z modliteb mešního kánonu: Bože, náš Otče, vzdáváme ti díky a vebíme tě skrze Ježíše, Krista a Pána, za tvé dílo lásky v tomto světě. Víme a hlásáme, že nepřestáváš působit v našem světě, který je dosud tak nejednotný a rozervaný. A že stojíš na začátku každého úsilí o pokoj. Tvůj duch působí v srdci lidí tam, kde nepřátelé začnou spolu mluvit, kde protivníci si podají ruce, kde národy, které stály proti sobě v nepřátelství, souhlasí s tím, že půjdou kus cesty společně. Ano, Pane, tobě vděčíme za to, že touha po dorozumění přemůže válku, žízeň po pomstě ustoupí odpuštění a láska zvítězí nad nenávistí.

Bože vesmíru, vzdáváme ti díky za Ježíše, tvého Syna, který přišel na svět v tvém jménu. On je Slovo, které zachraňuje lidi. On je Ruka, kterou ty podáváš hříšníkům. On je Cesta, kterou k nám přichází opravdový pokoj. Když jsme byli ještě daleko od tebe, Bože, náš Otče, už tehdy jsi nám ukazoval cestu k návratu. On tvůj vlastní Syn, se vydal lidem na pospas, abychom my skrze jeho smrt žili spolu s tebou i mezi sebou v pokoji. To tedy jde u každého z nás osobně: jestliže svůj život prožijeme ve zlučovitém zlobení a rozčilování, nebo v klidu a síle pokoje, který nám Ježíš odkázal. O to, bratři a sestry, jde především. Abychom se duchu Božího pokoje neuzavírali, aby v nás šalom, Kristův pokoj mohl přebývat stále. Končím tedy s Ježíšem: Pokoj vám!

NIKDO UČENÝ Z NEBE NESPADL

Znám jednoho chlapce, který má ve své světnici kytaru, trubku a housle. Když tam přijdete, řekli byste: to je náramný muzikant. Ale on zatím neumí pořádně zahrát ani na jeden z těch nástrojů. Víte proč? On je tak trochu lenoch a nemá trpělivost vydržet při cvičení. Začne se učit a místo stupnice by hned chtěl hrát písničky. A když mu to hned nejde, řekne si: tohle je moc těžký nástroj,

zkusím to na jiném, ten je lehčí. A nakonec sedí u magnetofonu a poslouchá písničky z pásku. Sám nesvede zahrát na nic. Je takové přísloví; možná, že je znáte: „Nikdo učený z nebe nespádl.“ Toto přísloví platí nejen v hudbě, platí stejně v Církvi i v náboženství. Žádný věřící z nebe nespádl, a teprve žádný pořádný věřící. Dá to cvičení a chce to vytrvalost, má-li se z někoho stát věřící křesťan a pořádný člověk.

Když my v kostele posloucháme čtení a evangelium, vede se nám někdy možná jako tomu chlapci. Přišli jsme dnes do kostela s dobrou vůlí. Chceme slyšet Boží slovo, chceme vědět, co nám Pán Ježíš říká. A najednou je to tak těžké, že tomu ani pořádně nestačíte porozumět. A tak přestaneme dávat pozor a pomyslíme si jako ten chlapec: Tohle pro mne nic není, to je pro ty učené. Ale Pán Ježíš nám právě dnes říká: „Kdo mne miluje, ten mé slovo zachovává.“ Co to je, zachovávat jeho slova? Je to něco podobného jako učit se hrát na hudební nástroj, jako trénovat ve sportu. Musíme to, co Pán Ježíš chce, zkoušet dělat znovu a znovu. A ještě něco, to hlavní: nesmíme při tom ztratit trpělivost. Špatný návyk vznikne za pár týdnů. Ale změnit jej v dobrý návyk, to trvá u dětí měsíce, u starších léta!

I když se nám něco hned nedaří, nesmí nás to omrzet. Mnohé z toho, co je v Písmu svatém, co řekl Pán Ježíš, pochopíme možná teprve po dlouhé době. Pán Ježíš to ví, že stát se věřícím křesťanem není snadná věc. Dal nám na to čas: celý náš život na to máme. Jenže nevíme jak to bude dlouho. Proto se nám postaral o pomocníka: to je Duch svatý. Ten nám pomůže, abychom pochopili to, co je pro nás důležité. V dnešním čtení ze Zjevení svatého Jana stojí krásná věta: „Bůh sám přijde k těm, kteří ho milují a bude u nich přebývat.“ My Pána Boha rádi máme, to tedy znamená, že Bůh je s námi, s tebou i se mnou. Nejsme tedy osamělí. Poděkujme za to dnes Bohu ze srdce a vyznejme, že v něho pevně věříme.

JAK NEČÍST BIBLI

Boží slovo nás dnes chce naučit na osudech prvokřesťanské obce, četli jsme o nich ve Skutcích apoštolů, jak špatné chápání Bible může být zdrojem nesnází a trampot, zatímco dobře chápané evangelium je školou pokoje. Mnoho pěkného jsme si už pověděli o jedinečnosti Bible, a přece je to jen zlomeček toho, co bylo o ní napsáno objeveného i obdivného. Celé sály knihoven jsou zaplněny knihami o Bibli. Jak se tedy mohlo stát, že většina našich spoluobčanů za celý život Bibli nevezme do ruky, že většina našich spoluobčanů nepřichází ani do kostela, aby ji tu slyšeli předčítat a vykládat? Není divu, že to tak je, vždyť po celá desíletí bylo hlásáno: Kdepak horské kázání jako výchozí pohled na život, to je už zastaralé, dnes máme teorii relativity! K čemu mojžíšské desatero, dnes máme moderní sociální společenský řád! Kdepak biblický pohled na svět, ten je mytologický, my dnes máme vědu a techniku.

Jak se mohl z Bible stát konkurent vědy? Jak se mohlo ve jménu Bible bránit vědeckému poznávání a sociálnímu pokroku lidstva? Jedna z hlavních příčin je asi popsána v dnešním čtení ze Skutků: Je druh lidí, kteří se Bibli zabývají tak horlivě a tak zvráceně, že ji dokážou znechutit všem kolem sebe. Mávají zbožnými průpovídkami a citáty z Bible, ale tak, aby si tím dotvrdili své záliby, své návyky, prostě sebe. Znáte nejspíš také ze svého prostředí tento druh pobožných konzervativců, kteří ve jménu zbožnosti a Bible brání všemu novému, jakékoli misijní cestě křesťanství mezi mladou generaci. Svátý apoštol Pavel musel bojovat doslova na život a na smrt proti těmto zbožným konzervativcům. Co zmatků a zla může vzniknout, když se Bible čte a vykládá špatně. Stránky dějin jsou plné utrpení a ukrutností, které byly páčány ve jménu zbožnosti. Dodnes nepřestala znít zvrácená zbožnost písně: „Kdož jste Boží bojovníci... bijte, zabijte, nikoho neživte!“ Po staletí ještě bude strašit duch Galileiho, souzeného ve jménu věrnosti Bibli.

Tohle je asi jedna z příčin, proč se některým lidem Bible znechutila. Zprofanovali ji její fanatičtí ctitelé, kteří se z ní neučili Boží moudrosti, ale udělali si z ní svou služku. Vinou těchto špatných vykladatelů byla Bible odmítnuta dřív, než mohla být pochopena a myslící lidé obrátili svůj zájem a své naděje ke knize přírody. Zdálo se jim ještě donedávna, že kniha přírody zodpoví všechny otázky a problémy člověka i bez Bible. V poslední době jsme svědky pozoruhodného obratu. Tato nebiblická, nenáboženská generace začala pociťovat prázdno. Zjistila, že tu něco schází, že věda sama nestačí. Sama fyzikálně-chemická věda vede k odcizení a odlidštění života. V takové čisté vědě není místa pro mravní hodnoty, lidskou důstojnost, harmonii krásy a moudrosti. Vědy začínají ztrácet přitažlivost u dnešních lidí. Mnoho lidí má antipatii k racionalismu přírodních věd, nepřejí si slyšet, že svoboda vůle je přelud, nedůvěřují laboratorním pokusům s měněním dědičného kódu, ani chemickému ovlivňování lidského chování. Obávají se, že tato věda z nich jednou udělá úředně manipulované jednotky. A tak věda, která lidi osvobozovala, protože bourala pověry, ta teď hrozí, že se stane nástrojem útlaku, že bude zbavovat lidi osobnosti a svobody.

Jsou-li hmota a energie nezničitelné, neplatí to také pro duševní život? Platí-li zákon o zachování energie, proč by neplatil také zákon o zachování vědomostí? Je to divné, že by se mělo vědomí po naší smrti ztratit beze stopy a bez užitku. Proti sobeckým nárokům jednotlivých populací se musí postavit nová morálka. Jako úkol číslo jedna pro rozvoj společnosti se už nejeví objevování nových zákonitostí přírody, ale objevování nové morálky. My, křesťané, bychom to v tomhle měli mít jednodušší, než přírodovědci. My tušíme, kde novou lidskou morálku hledat. Je tu tahle prastará kniha, Bible, kterou jsme i my nechávali nevšímavě ležet ve svých knihovnách. Ale ta doba přichází, že poctivě hledající lidé ze všech směrů si začnou uvědomovat: co tu stálo v opozici proti sobě, to nebyla víra proti vědě, ale lidská pověra a pobožnůstkářská panovačnost proti nezralé polovědě. Člověk, aby žil lidsky a

aby své lidství dál rozvíjel potřebuje obojí: víru i vědu, rozum i srdce, fyziku i morálku.

A tak se Bible vrací do povědomí hledajícího lidstva. Ne už jako palcát fanatiků a zástěrka zpátečníků, ale jako svědectví stále trvajícího učebního procesu lidstva. Svědectví, jak člověk věčně zápasí se svou nejistotou, se zvířetem v sobě, jak hledá a nalézá své lidství v Bohu - Lásce, v Bohu Tvořiteli. Ovšem, bude to trvat, než se lidstvo naučí číst, dešifrovat, vnímat Boží hlas pod oblečením lidských slov, než se dostaneme k tomu, abychom tuto knihu vzali vůbec do ruky. Nemyslím si, že se po dnešním kázání stanete všichni a hned čtenáři Bible. Ale věřím, že k tomu postupně dospějeme. Napomáhat k lepšímu chápání a cenění Bible je vlastně úkol nás, kněží, při nedělní bohoslužbě, to je hlavní úkol Církve. Jenže tolik neznalosti Bible, tolik nedorozumění kolem ní, to je žalobou, že Církev tento svůj úkol neplnila dobře. Je to pobídka, abychom se při společné bohoslužbě chutě učili otvírat si smysl Písem. Je to pobídka k čtení nových knih o Bibli. Hezké už vyšly i v češtině. Žít s Biblí a z Bible, to neznamená mávat kolem sebe zbožnými citáty, znamená to objevovat skrze ni duchovní hodnoty života, které teprve mohou učinit vědu požehnáním lidstva, které mohou učinit tvůj život lidským životem a svět lidským světem.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Jako to bylo už v prvotní Církvi, tak se projevují spory i mezi námi, dnešními křesťany. Poprosme o pomoc Ducha svatého:

Abychom se neznepokojovali pro různost názorů mezi křesťany, ale abychom se spíš báli nelásky a nesnášenlivosti.

Pane, buď pomocníkem všem státníkům dobré vůle a dej zdar jejich práci.

Naplň svou Církev duchem svornosti, aby byla světlem a vzorem světu.

Sešli nám všem Ducha víry, naděje a lásky, abychom žili jako první křesťané.

Probouzej nová kněžská povolání a dej, ať v našich rodinách jsou dobré podmínky pro jejich vznik a růst.

O to Tě, Bože, prosíme, skrze toho, který se nám tu daruje ve svátosti, skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

S důvěrou v Ježíšova slova o lásce, pokoji a Boží blízkosti prosme za církve i za celý svět a volejme:

Za vstřícnost a vzájemné pochopení různých názorových proudů v církvi; prosme za pokoj a jednotu všech křesťanů.

Za papeže Benedikta a za všechny, s nimiž se setkal v Brazílii; prosme za všechny, které víra spojuje i za ty, kteří žijí bez víry.

Za ty, kdo mají moc a stojí v čele lidských společenství, aby usilovali o pokoj a dobro.

Za národy i jednotlivce, mezi nimiž namísto pokoje vládne nenávisť a násilí.

Za všechny, kteří jsou pod silným psychickým tlakem a za ty, kdo jsou sami na řešení svých starostí.

Za děti i dospělé, kteří jsou týráni svými nejbližšími.

Za manžele, kterým se nedaří skloubit rodičovství a pracovní povinnosti, a prosme také za ty, kteří děti mít nemohou.

Za všechny nemocné a trpící, zvláště za ty z nich, kterým se nedostává potřebné pomoci.

Za naše společenství, abychom byli vedeni Duchem svatým a naplněni Boží láskou a pokojem.

Pane, náš Bože, smiluj se a vyslyš naše prosby, aby všichni lidé poznali, jak jednáš a zachraňuješ skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Přijmi, Bože, tyto dary a vyslyš naše modlitby; očisti nás, abychom v sobě nemařili dílo tvé velké lásky a tvé svátosti aby v nás přinášely svůj užitek. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 5. VELIKONOČNÍ

Kristus je naším knězem a obětí

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otcí.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, abychom ti, Bože, vždycky a všude vzdávali díky; abychom tě chválili a oslavovali zvláště nyní, v době velikonoční. Vždyť naše velikonoční oběť je tvůj Kristus. On vydal sám sebe za nás, a co oběti Zákona jen naznačovaly, naplnil skutečností kříže. On je náš kněz, náš oltář, náš pravý a jediný Beránek: on všechno s tebou smířil. Skrze něho vstoupila do světa tvá radost, a celý vesmír a mocné zástupy andělů zpívají píseň o tvé slávě a bez ustání volají:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Jan 14,15-16

Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání, praví Pán; a já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy. Aleluja.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Kristovým vzkříšením jsi nám, Bože, otevřel cestu ke spáse a svátostným pokrmem nás posiluješ, abychom došli do plnosti věčného života; dej, ať v nás tento velikonoční odkaz stále přináší své ovoce. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Lze vůbec docenit Ježíšovo zaslíbení, že těm, kdo uvěřili, dá svého Ducha Utěšitele, který je nikdy neopustí? Existuje ve světě plném nejistot a změn něco tak jistého? Něco, co je pro člověka a zároveň to nestojí na člověku? Svět hmatatelných jistot, vyjádřených v číslech finančních výnosů, se může zhroutit v několika vteřinách, ale Boží věrnost neporazí a nezničí ani nevěrnost těch, kdo mu mají být věrni. O tom svědčí dvě tisíciletí historie křesťanství. Jde jen o to, zda člověk o neviditelný dar Ducha vůbec stojí. Neboť Duch svatý nám nedává k dispozici Boží moc a sílu, ale přetváří nás v ty, kdo se dávají k dispozici Bohu. Kdo se bojí, že Bůh bude proměňovat jeho život, musí se držet od Božího Ducha v uctivé vzdálenosti. Ale moudrost by v takovém postoji nebyla žádná.

K ZAMYŠLENÍ B

Láska, kterou Bůh vložil do našeho srdce, je tvořivá; vzchází z ní nová láska. Jde o genealogii lásky, řetěz lásky popisovaný v dnešním evangeliu a ve druhém čtení: Bůh miluje Krista, Kristus miluje své a následovníci Krista si prokazují lásku navzájem. Znamením toho, že náležíme Bohu v Kristu, je právě láska. „V každém národě je Bohu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné," říká ve své promluvě apoštol Petr a to v domě pohana, jak jsme to četli v prvním čtení. Měřítkem křesťanské lásky je Kristus sám. On totiž namísto starozákonního příkazu „Miluj svého bližního jako sám sebe“ i nám dnes v evangeliu říká: „Milujte se, jako jsem já miloval vás.“ Nezměrnému Božímu daru lásky může z naší strany odpovědět zase jen stejný dar.

K ZAMYŠLENÍ C

„Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat.“ Vyjádřením naší lásky k Ježíši Kristu je zachovávání jeho slova. Znamením pravého křesťana je tedy zachovávání Ježíšova slova, život podle evangelia. Může se nám zdát nemožné naplnit tento ideál, protože jsme lidé hříšní. Můžeme před tímto ideálem utíkat. Pán však touto lidskou cestou prošel před

námi. Ví, co od nás žádá. Ukázal nám, že je to možné. Naším úkolem je tedy jít životem s jasným ideálem evangelia. Pokusíme-li se o to, máme slib, že k nám Ježíš s Otcem přijdou a učiní si u nás příbytek.